

Onderwerp Een groen platform - samenwerken met natuurorganisaties
ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 14 050

Bijlage(n)

Ons kenmerk 358383-2025

Datum

Uw brief
van

Uw kenmerk

Geachte lezer,

Onze gemeente kenmerkt zich door ruimte, prachtige natuur en diverse landschappen in de nabijheid van een compacte stad. Op nog geen half uur fietsen van de binnenstad is een aantrekkelijk landschap met topnatuur aanwezig. Groen en natuur in de nabijheid is van groot belang, maar we zien ook dat de biodiversiteit door menselijk handelen, zoals de aanleg van infrastructuur en het verminderen van de bodem- en waterkwaliteit door intensieve landbouw, al decennialang afneemt. We zetten ons daarom in voor meer, beter en bereikbaar groen waarbij we de biodiversiteit versterken. Dat kunnen we niet alleen, maar pakken we op met inwoners, ondernemers en andere organisaties. Daarmee gaan we samen vooruit en werken we aan een Groningen dat groen en eerlijk groeit, twee belangrijke kernwaarden uit het coalitieakkoord. We zien natuur niet als luxe maar als intrinsieke waarde waarmee we investeren in de toekomst.

Gemeentelijk natuuroverleg

Wij werken al geruime tijd samen met verschillende natuurorganisaties. Een aantal van deze natuurorganisaties¹ zijn samen met de gemeente vertegenwoordigd in het gemeentelijke natuuroverleg. In dit overleg, dat vier à vijf keer per jaar plaatsvindt, komen verscheidene zaken aan bod. Zo worden beleidsontwikkelingen toegelicht en inhoudelijk besproken, bestaat de mogelijkheid om projecten te bespreken en is er eens per jaar een werkbezoek of excursie. Het overleg is bedoeld als het knooppunt en verbinding tussen de natuurorganisaties en de rest van de gemeentelijke organisatie.

De afgelopen jaren hebben we geïnvesteerd in de onderlinge samenwerking. Daarin is een heldere structuur neergezet, werken we in gezamenlijkheid aan doorontwikkeling van beleid en willen we bij projecten en andere ontwikkelingen van elkaar leren.

¹ Betrokken organisaties zijn Landschapsbeheer Groningen, Natuurmonumenten, Het Groninger Landschap, Natuur en Milieufederatie Groningen, Staatsbosbeheer, IVN Groningen-Haren, KNNV, Boerennatuur Groningen West en Avifauna.

Volgvel 1

Daarbij is de insteek dat het bij elk nieuw project of ontwikkeling steeds iets beter gaat. Daarmee is het groene platform een belangrijk instrument geworden om te werken aan het versterken van de biodiversiteit en het realiseren van meer, beter en bereikbaar groen in onze gemeente.

Voor alle partijen uit het natuuroverleg geldt dat ze representatief (vertegenwoordigd een aantoonbare achterban) zijn, relevantie en betrokkenheid hebben vanuit de thema's en onderwerpen die worden besproken, deskundigheid in huis hebben en deze op een constructieve wijze inbrengen, samenwerkingsbereid zijn, continuïteit kunnen waarborgen en een juridische status hebben. Wij beschouwen de samenwerking met deze partijen als de basis van het groene platform. Om de samenwerking te bestendigen is in 2020 het manifest Groningen Groen² vastgesteld. In het manifest zijn tien aspecten benoemd die de samenwerking verder vormgeven.

Andere samenwerkingsverbanden

Het gemeentelijk natuuroverleg is niet het enige gremium waar gemeente en natuurorganisaties elkaar ontmoeten. Naast het natuuroverleg kunnen een of meerdere natuurorganisaties een rol voor zichzelf zien weggelegd bij de ontwikkeling van beleid en projecten. Daarbij valt te denken aan de uitvoering van de Hunzevisie (Stichting Groninger Landschap), de samenwerking binnen Bloeiend Perspectief en de uitwerking van het programmaplan Mooi Gorecht (Landschapsbeheer Groningen), de ontwikkeling van de doorfietsroute Haren – Zuidlaren (Staatsbosbeheer), de planvorming die betrekking heeft op het Stadspark (Natuur en Milieufederatie Groningen en IVN Groningen-Haren) en de doorontwikkeling van recreatiegebied Karding (Natuurmonumenten). Met terrein behorende organisaties en BoerenNatuur zetten we in op meer biodiversiteit via de landbouwtransitie. Daarnaast bestaan reguliere overleggen tussen de gemeente (via de bv's) en een of meerdere natuurorganisaties bij de grote gebiedsontwikkelingen in de gemeente zoals Suikerzijde, Meerstad en Stadshavens.

Buiten het gemeentelijke natuuroverleg zijn er ook op andere momenten overleggen en samenwerkingen met zowel partijen uit het gemeentelijk natuuroverleg en daarbuiten. Dit doen we bijvoorbeeld bij beleidsvormingstrajecten. Bij het participatieve traject van het Bomenplan zijn vanaf de start ook andere groene en natuurorganisaties betrokken geweest. Ook bij gebiedsontwikkelingen en projecten in de buitenruimte kunnen groene en natuurorganisaties meedenken in het planvorming- en ontwerptraject. Onze ervaring is dat de organisaties vanuit (lokale gebieds)kennis een belangrijke bijdrage kunnen leveren in de planvorming. Wij proberen dan ook om deze organisaties zo vroeg als mogelijk aan tafel te krijgen en integrale en gedragen plannen te maken. In enkele gevallen lukt dat niet en kan dat leiden tot bezwaar- en beroepsprocedures.

Uitbouwen van de samenwerking

De samenwerking met de partijen uit het gemeentelijk natuuroverleg zetten we onverminderd voort. Tijdens het laatste bestuurlijk overleg in oktober van dit jaar hebben partijen een samenwerkingsagenda vastgesteld. Daarmee brengen we meer focus op de onderwerpen waarin we gezamenlijk gaan optrekken. Voor het komend jaar zet de samenwerking zich in op de volgende zaken:

² <https://nmfgroningen.nl/wp-content/uploads/sites/17/2020/06/Groningen-groen-manifest-18-juni-2020.pdf>

- *Realisatie van de Gemeentelijke Ecologische Structuur*
De gemeente bouwt de gemeentelijke ecologische structuur (GES) kwantitatief en kwalitatief verder uit en werkt hiervoor samen met de natuur- en landschapsorganisaties. De GES bestaat uit een raamwerk van bestaande en toekomstige kerngebieden en verbindingen. Tevens zijn ruim 60 knelpunten gedefinieerd. In gezamenlijkheid werken we een uitvoeringsplan uit, waarbij de verschillen activiteiten worden geprioriteerd op tijd en geld. Ook voor nader te bepalen leefgebieden en verbindingen zorgen we voor inhoudelijke afstemming en uitwerking, aangezien lokale ingrepen een positief effect kunnen hebben op regionaal niveau. Deze ingrepen versterken het netwerk en dragen daarbij aan het stimuleren van de biodiversiteit.
- *In kaart brengen en beheer van natuurwaarden*
Een kwalitatief goed beheer van landschap, natuur en gemeentelijk groen biedt een enorme potentie om de lokale biodiversiteit te verbeteren. Voldoende menskracht en middelen, gedegen ecologische kennis in alle gelederen en monitoring zijn daarvoor noodzakelijk. Bewoners worden betrokken en krijgen ruimte voor een eigen rol in het beheer. Via burgerwetenschappen willen we de inzet van inwoners bij de monitoring van natuurwaarden gaan vergroten. Natuur- en landschapsorganisaties helpen met monitoring en het versterken van beheerbeleid, kennis en draagvlak. Data ten aanzien van aanwezige natuurwaarden worden tussen betrokken partijen gedeeld.
- *Beleven en waarderen van natuur en biodiversiteit*
Onze inwoners willen we nog meer in aanraking laten komen met natuur en biodiversiteit. Om de waarde van biodiversiteit te erkennen en hierop te kunnen handelen, is het van belang die waarden eerst te herkennen. In de gemeente zijn tal van gebieden die geschikt zijn om het verhaal van de waarde van natuur en biodiversiteit onder het voetlicht te brengen. Dat kan in de (grotere) parken in het bebouwde gebied en het aantrekkelijke buitengebied. Via (nieuwe) informatieve wandelroutes worden de waarden uitgedragen.
- *Natuur in de schijnwerpers*
Alle partijen uit het natuuroverleg werken dagelijks via inrichting, beheer en communicatie aan het versterken van biodiversiteit en landschap. Ook is er sprake van samenwerking tussen de verschillende organisaties. Denk dan bijvoorbeeld aan de uitwisseling van ervaringen en afstemming over de wijze waarop terrein behorende organisaties hun gronden verpachten aan agrariërs en zo een bijdrage kunnen leveren aan het versterken van de biodiversiteit. Er gebeurt veel in Groningen, maar dat is niet altijd even zichtbaar. Dat gaan we versterken via communicatie en het gezamenlijk organiseren van activiteiten. De Week van de biodiversiteit (op en rondom de internationale dag van de biodiversiteit op 22 mei) is daarbij een belangrijk moment.

Naast de partijen die zijn vertegenwoordigd in het gemeentelijk natuuroverleg zijn er nog vele andere groene en natuurorganisaties in de gemeente. Deze hebben geen positie in het gemeentelijke natuuroverleg. We gaan onderzoeken hoe we aan de samenwerking met alle andere organisaties verder vorm kunnen geven en hoe dit zich verhoudt tot het bestaande groene platform van het gemeentelijke natuuroverleg. De

Volgvel 3

eerste stap bestaat uit het in kaart brengen van de verschillende organisaties die actief zijn in Groningen en waar zij zich voor inzetten. Tijdens de week van de biodiversiteit in 2026 willen we een netwerk- en kennis(makings)moment organiseren voor alle groene en natuurorganisaties. Een programma voor het netwerkmoment zal nog uitgewerkt gaan worden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.